בחדתי ותיפוק ליה משום מזיקין בתרי אי °בתרי

חשר נמי ליכא בתרי ופריצי. מפני המפולת

ותיפוק ליה משום חשד ומזיקין בתרי וכשרי.

מפני המזיקין ותיפוק ליה מפני חשד ומפולת

בחורבה חדתי ובתרי וכשרי אי בתרי מזיקין

נמי ליכא במקומן חיישינן ואב"א לעולם בחד

ובחורבה חדתי דקאי בדברא דהתם משום

חשר ליכא דהא אשה בדברא לא שכיחא

ומשום מָזיקין איכא: יּת״ר ארבע משמרות

הוי הלילה דברי רבי ר' נתן אומר שלש מ"ם

דר' נתן דכתיב יויבא גדעון ומאה איש אשר

אתו בקצה המחנה ראש האשמורת התיכונה

תנא אין תיכונה אלא שיש לפניה ולאחריה

ורבי מאי תיכונה אחת מן התיכונה שבתיכונות

ור' נתן מי כתיב תיכונה שבתיכונות תיכונה

כתיב מ"ם דרבי א"ר זריקא א"ר אמי א"ר

יהושע בן לוי כתוב אחד אומר יחצות לילה

אקום להודות לך על משפטי צדקך וכתוב אחד

אומר יקדמו עיני אשמורות הא כיצד ארבע

משמרות הוי הלילה ור' נתן סבר לה כרבי

יהושע דתנן יר' יהושע אומר עד שלש שעות

למלך וואב אחיתופל זה יועץ וכה"א ? יועצת אחיתופל אשר יעץ בימים ההם כאשר ישאל (איש) בדבר האלהים

במקומן חיישינן. פי׳ שידוע שרגילין שם המזיקין. וההיא

שאין רגילין: אין אומרין בפני המת אלא דבריו של מת. ופסק סירב

אלפס משום רב האי דוקא דברי תורה אבל דברים דעלמא לית לן

פודוקה בחרבע המות שלו:

רוח צפונית מנשבת. פי׳ לנדה

דהא אמרינן בפרק לא יחפור (ב"ב דף

כה.) שהיא מנשבת עם כל אחד ואחד:

יואר כחצות. ואם סואר. ואם

תאמר מכל מקום לימא בחלות כמו

שאמרו לו מן השמים דהא אמת אמרו

לו. וי"ל שלא רצה לומר להם דבר שלא

היה יכול להראות ולהוכיח אם ישאלו

לו: **ואין** הבור מתמלא מחוליתו. פירש רש"י אם יחפור ויחזיר בו עפרו

לא יהא מלא. יותימא דאין הנדון

דומה לראיה שהרי לא היה אומר להם

אלא ליטול מן העשירים וליתן לעניים.

אם היה מצוה ליטול מן העניים ולחזור

וליתן להם אז היה דומה למשל.

ומפרש רבינו תם מחוליתו מנביעתו

כלומר אין הבור מתמלא מן המים

הנובעים בו. ×ובתוספתא יש אין הבור

מתמלא מחוליתו אלא אם כן מושכין לו

מים מלד אחר. ור"י פירש שאם תחפור

מלד זה ותנים מלד אחר לא תמלא. שמה

שנותן כאן חסר כאן. כמו כן מה שנוטל

מן העשירים יתחסר מן העשירים:

בניהו

שכן דרך מלכים לעמוד בשלש שעות שית דליליא ותרתי דיממא הוו להו

שתי משמרות רב אשי אמר משמרה ופלגא גמי משמרות קרו להו: ואמר רבי

זריקא אמר רבי אמי אמר רבי יהושע בן לוי ביאין אומרין בפני המת אלא דבריו

של מת אמר רבי אבא בר כהנא לא אמרן אלא בדברי תורה אבל מילי דעלמא

לית לן בה ואיכא דאמרי אמר רבי אבא בר כהנא לא אמרן אלא יי[אפילו] בדברי

תורה וכ"ש מילי דעלמא: ודוד בפלגא דליליא הוה קאי מאורתא הוה קאי

דכתיב ⁴קדמתי בנשף ואשועה וממאי דהאי נשף אורתא הוא דכתיב ⁵בנשף

בערב יום באישון לילה ואפילה אמר רב אושעיא אמר רבי אחא הכי קאמר (דור) מעולם לא עבר עלי חצות לילה בשינה. רבי זירא אמר עד חצות לילה

היה מתנמנם ∞כסום מכאן ואילך היה מתגבר כארי רב אשי אמר עד חצות

לילה היה עוסק בדברי תורה מכאן ואילך בשירות ותשבחות. ונשף אורתא הוא

הא נשף צפרא הוא דכתיב יויכם דוד מהנשף ועד הערב למחרתם מאי לאו

מצפרא ועד ליליא לא מאורתא ועד אורתא אי הכי לכתוב מהנשף ועד הנשף

או מהערב ועד הערב אלא אמר רבא תרי נשפי הוו נשף ליליא ואתי יממא

נשף יממא ואתי ליליא. ודוד מי הוה ידע פלגא דליליא אימת השתא משה רבינו

לא הוה ידע דכתיב יכחצות הלילה אני יוצא בתוך מצרים מאי כחצות אילימא

דאמר ליה קודשא בריך הוא כחצות ימי איכא ספיקא קמי שמיא אלא דאמר

ליה ״(למחר) ∞בחצות (כי השתא) ואתא איהו ואמר כחצות אלמא מספקא לי׳

ודוד הוה ידע דוד סימנא הוה ליה יידאמר רב אחא בר ביזנא א"ר שמעון חסידא

כנור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד וכיון שהגיע חצות לילה בא רוח צפונית

ונושבת בו ומנגן מאליו מיד היה עומד ועוסק בתורה עד שעלה עמוד השחר

כיון שעלה עמוד השחר נכנסו חכמי ישראל אצלו אמרו לו אדונינו המלך עמך

ישראל צריכין פרנסה אמר להם לכו והתפרנסו זה מזה אמרו לו אין הקומץ

משביע את הארי יואין הבור מתמלא מחוליתוי אמר להם לכו ופשמו ידיכם

בגדוד מיד יועצים באחיתופל ונמלכין בסנהדרין ושואלין באורים ותומים אמר

רב יוסף מאי קרא (דכתיב) ואחרי אחיתופל בניהו בן יהוידע ואביתר ושר צבא

דלעיל דבתרי ופריני ליכא משום מזיקין איירי בסתם

דף ט: ג) שמחות פ"ג ה"ו.

ד) גי׳ הרי״ף ורש״ל, ה) וסוכה גרי הוריף תשיכ, ש) קולם כרוב, ו) גמין וו, ו) ק״א נמחק,
סי׳ שדבר עמו בחלות ואמר למחר כי השתא ולפ״ו לא קשה

קושית התום' [העתק מחילופי גירסאות], ש) סנהדרין טז. כל

הענין, י) לקמן נט., ל) [פי׳ עפר הענין, י) לקמן נט., ל) [פי׳ עפר שע״פ הבור וי״מ מעפר שחופרין מן הבור אינו מחמלא עד שימוםף

בו עפר אחר ערוך ערך חליא], () לקמן נא., מ) ופ' מי שמחו

יא.], נ) שייך לעיל, ס) [ועי׳ חוס׳ סנהדרין טו.],

א מיי׳ פי״ג מהלכות אבל הלכה ט' סמ"ג עשיו דרבנו ב' טור וש"ע יו"ד סימן שדמ

תורה אור השלם

 וַיְבֹא גִּדְעוֹן וּמֵאָה אִישׁ
אֲשֶׁר אִתוֹ בַּקְצַה הַמַּחֲנֶה ראש הָאַשְמֹנֶרת הַתִּיכוֹנָה אַף הקם הקימו את השמרים בַּשׁוֹפַרוֹת וְנֵפוֹץ הַכַּדִּים אֲשֶׁר בְּיָדָם:

שופטים ז יט 2. חֲצוֹת לַיִלָה אָקוֹם לְהוֹדוֹת

לָךְ עַל מִשְׁפָּטֵי צִדְקַךְ: תהלים קיט סב תהלים קיט סב 2. קדמו עיני אשטרות לשית בְּאִמְרְתָה: תהלים קיט קמח 4. קדמתי בַנָּשָׁף וְאָשׁוַּעָּה לִדְבָרְךְּ יִחְלָתִי: תהלים קיט קמו

 בְּנֶשֶׁף בְּעֶרֶב יוֹם בְּאִישׁוֹן
הָאָפַּלְה: משלי ז ט
וְיַבֶּם דְּוִד מַהַנְּשֶׁף וְעַד הַנֶּבְב לְמַהַרְתָם וְלֹא נְמְלָט הָעֶרֶב לְמָהֵרְתָם וְלֹא נְמְלָט מֶהֶם אִישׁ כִּי אָם אַרְבַּע מֵאוֹת

אִישׁ נַעַר אֲשֶׁר רֶכְבוּ עַל

הגמלים וינסו: מותראל א ל יד 7. וַיֹּאמֶרְ מִשֶּׁה כֹּה אָמֵר בַּחַצת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מות יא ד מות יא ד 8. וְאַחֲרֵי אֲחִיתֹפֶל יְהוֹיָדֶע בֶּן

פּרְנָיָהוּ וְאָבְיָתְר וְשַׂר צְבָא לַמֶּלֶךְ יוֹאָב: דברי הימים א כז לד 9. וַעֲצַת אֲחִיתֹפֶּל אֲשֶׁר יָעֵץ פּימים ההם כַּאֲשֶׁר יִשְׁאַל אַישׁ בּדְבַר הָאֱלֹהִים בּּן כְּל עַצַת אֲחִיתפָל גָּם לְדָוִד גַּם לְאַבְשָׁלֹם: שמואל ב טז כג

גליון הש"ם

גם' כתרי חשד גמי ליכא. עש"ך יו"ד סי' קמ"ל ס"ק כ"ז: שם וכה"א ועצת אחיתופל בו'. עייו תשובת רשב"ה סיי בו. ע״ן תחוכת לשבית ס״ מ״ח: תום' ד״ה אין אומרין בו'. ודוקא בד' אמות שלו. ע״ מוס' כ״ק ט״ז: ד״ה שהושיבו. שמשס לאיה לזה:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה כנור. ושש כו'. נ"ב אינו כן (אלא שש אחרונות רוח מערבית ובתחלת הלילה רוח וכמ"ם בז"ח דרומית

מוספ תוספות

א. בתוס׳ רי״ש כתב, וה״נ ועל דברי התוס׳ שכתבו בשם התוספתא כתב שהוא ט"ס).

רבינו חננאל

תנו רבנן ארבע משמרות תנו רבנן אובע משמדות הוי הלילה דברי ר'[בי] ר' נתן אומר שלש. ר' נתן דייק מדכתיב ראש האשמורת התיכונה, ואין תכונה אלא שיש לפניה תיכונה אלא שיש לפניה ולאחריה. ודאחי ר׳[בי] להא דר׳ נתן מאי התיכונה אחת משתי התיכונות, ולעולם ארבעה משמרות הווי הלילה.

ורי[בי] דייק מדכתיב חצות לילה אקום להודות לך וכתיב קדמו עיני אשמורות. [ור' נתן] משאר מלכים הוא דקאמר שדרכם לישן עד שלש שעות של יום, עד ולא עד בכלל, כלומר עד תחילת שעה שלישית, הילכך דויד היה עומד בחצי הלילה, הרי שש שעות ושתי שעות של יום שכל מלך כמותו ישן הוא משקדים ועומד, נמצא שהקדים לכל מלך היא היא מנה ובוצר איילות, והי שטשתו שה שפות שהו שמה של יש עני אשמורות לעמוד מן השימה קודם לשאר מלכים שישינים עד תחילת שמה שלישית שתי אשמורות שלימות, וזה הוא שאמר קידמו תוב רב אשי ואמר כל אשמודה ומחצה שתי אשמורות קרי להו, ולעולם שלש אשמורות האוי הלילה כר' נתן. ומקשינן והא דויד מאורתא הזה קאי דכת' קידמתי בנשף ואשועה ונשף ערב הוא דכתיב בנשף בערב יום כול'. ופריק רב אשי משמע הכי ומשמע מאורתא הוה קאי דכתי קידמתי בנשף השטועה ונשף ערב הוא דכתיב בנשף בערב יום כולי. ופריק רב אשי משמע הכי ומשמע הבי משמע הבי משמע הבי הילבך רור נשפי הוף קיליא האת יממא נשק ליוד עות ממא אתא ליוד ונשף והשועה. הוה היל הילבך רור נשפי הוף קיליא האת מא הוא בישה ביבינו לא ידע כולי. ופרקינן [כנור היה תלוי למעלה ממיטתו של] דריך, כגון אבן השעות וכיוצא בה, ודע מתי הוא פלגא דליליא, מימנא הוה ליד בכינור וכולי, איבעית אימא הריהו הוו ידעי, ומשה ביני דאמר מרצות הלילה סבר דילמא חשבו איבעני פרש בישר ואמרי משה ומא, ואמר מר למד לשועך לומר איני יודע שמא תחברא ותיאחו. כיון שעלה עמוד השחר נכנסו תכןמין שראל אצלו אמרו לו אדונינו המלך עכן ישראלן צריכין לפרנסה, אמר להם לכו תפשטו ידיכם בגדר. מיד יועצים באחיתופל ונמלכין בסנהדרין וכר. טנהדרין הם שנקראו הכרתי בדרכין לפרנסה, אמר להם לכו תפשטו ידיכם בגדר. מיד יועצים באחיתופל ונמלכין בסנהדרין וכר. טנהדרין הם שנקראו הכרתי הדמליה יה היוני של היונו והפלתי והיה בניהו עליהם דכתים ובניהו בז יהוידע על הכרתי ועל הפלתי. מת בניהו נתמנה יהוידע בנו נתקים והפלתי יהוידע. והפתרי חזיה בניהו עליהם דכתיב רבניהו בן יהוידע על הכרחי ועל הפלחי, מה בניהו נחמנה יהוידע בנו נחקים והפלחי יהוידע. ואביתר שהיה כהן לובש אורים ותומים הזכירו במקום אורים ותומים. ואחיתופל יועץ ויואב שר הצבא, ואמרו חכמים מיד יועץ באחיתופל וממלכין בסנהדרין ונשאלין באורים ותומים. ואמר רב יוסף מהאי קרא ואחרי אחיתופל יהוידע בן בניהו ואביתר ושר צבא למלך יואב. אין אומרים בפני המת אלא דבריו של מת. אמר ר' אבא כר כהנא וכו'. קיי"ל כלישנא קמא דדברי תורה אסור אבל מילי דעלמא שרי, דהא מעשים בכל יום דמשתעו במילי דעלמא קדם מיתיא במותב רבנן קשישאי ולא ממחי רבנן בידם.

מירי דכוטה שריך, והא מכשם בכל יום המהוב במירי דכוטה קום מיהא במהוב דבון קשיטא אירא ממהי דבון בין השמשות הכסיף העליון והשום הכסיף העליון בין השמשות הכסיף העליון והשוה לתחתון לא הכסיף העליון בין השמשות הכסיף העליון והשוה לתחתון לא הכסיף העליון בין השמשות הכסיף העליון והשוה לתחתון לא המשות משתשקע החמה כדי הילוך חצי מיל ר' יוסי אומר בין השמשות מהרף עין זה נכנס וזה יוצא אי אפשר לעמוד עליו נכולן שוין הן שהעת העקרא בין השמשות משתשקע החמה כדי הילוך חצי מיל ר' יוסי אומר בין השמשות שאינו ודאי יום וכל המצות הנוהגות בלילה אין יוצאין בהן ידי חובה וכו' וגם הם שוין בטבילה שצריכה להיות בשעה שהוא יום ודאי שאין בה ידי חובה בין השמשות שאינו ודאי יום וכל המצות הנוהגות בלילה אין יוצאין בהן ידי חובה וכו' וגם הם שוין בטבילה שצריכה להיות בשעה שהוא בין השמשות אי זו היא וכמה שיעורא וסבר ר' יהודה כי מעת שקיעת החמה ועד שיסתלק זהרה מעל (המשך בעמוד הבא)

בחדתי. שנפלה מחדש שהחומה שלה נפלה ועודנה בחזקתה: חשד נמי ליכא. דתנן (במסכת קדושין דף פ:) אבל אשה מתיחדת עם שני אנשים: בתרי ופרילי. דאמרינן התם לא שנו אלא בכשרים: במקומן חיישינן. במקום שהם מלויין מדיר חיישינן אפילו בתרי: בדברא. בשדה: קדמו עיני אשמורות. חלמה

חלות לילה שהיה דוד עומד שתי משמרות יש בהם: ור' נתן. אמר לך האי קדמו עיני אשמורות דקאמר דוד קדמו לשאר מלכים קאמר שדרכן לעמוד בשלש שעות ביום בתחלת שעה שלישית: שית דלילית. חלות לילה הוי שם שעות: ותרתי דיממה. ששחר מלכים ישנים הוו להו תרתי משמרות של שמונה שעות: אלא לדבר הלכה. אסור לספר לפניו שהכל חייבין לספר בהן והמת דומם והוה ליה לועג לרש חרף עושהו (משלי יו): אבל מילי דעלמא. שחין גנאי למחריש בהן לית לן בה: מחורמת. מתחלת הלילה: בנשם בערב יום. בהעריב היום קרוי נשף: ה"ק. (א) קרא דחלות לילה: מעולם לא עבר עלי חלות לילה בשינה. שקודם לכן הייתי עומד: מתנמנם כפום. עוסק בתורה כשהוא מתנמנם. כסוס הזה שאינו נרדם לעולם אלא מתנמנם ונעור תמיד: בשירות ותשבחות. והכי מפרש בההוא קרא להודות לך וגו': למהרתם. ליום מחרת של חנייתם שם: ה״ג אי הכי לכתוב מהנשף ועד הנשף או מהערב ועד הערב אלא אמר רב חשי תרי נשפי הוו: נשף יממח. קפץ ועלה כמו לנשוף מדוכתיהם (מגילה דף ג.) וכמו האי בוקא דאטמא דשף מדוכתיה טרפה (חולין דף מב:): ואתא איהו ואמר כחלות. לפי שלא היה יודע לכוין השעה ולהעמיד דבריו בשעת המאורע: כנור היה חלוי למעלה ממטחו. ונקביו ללד לפון כיון שהגיע חצות הלילה רוח לפונית מנשבת בו דאמר מר (בב"ב דף כה.) ארבע רוחות מנשבות בכל יום ויום שש שעות ראשונות של יום מנשבת רוח מזרחית מהלוד החמה [א] ושש אחרונות רוח דרומית ובתחלת הלילה רוח מערבית ובחלות הלילה רוח לפונית (ב): אין הבור מתמלא מחוליםו. העוקר חוליא מבור כרוי וחוזר ומשליכו לתוכו אין מתמלא בכך. אף כאן אם אין אתה מכין לעניים שבנו מזונות ממקום אחר אין אנו יכולין לפרנסם משל עלמנו: יועלים באחיתופל. איזה הדרך ילכו והיאך יציבו מלב ומשחית וטכסיסי מארב מלחמה: ונמלכין בסנהדרין. נוטלין מהם רשות כדי שיתפללו עליהם: ושואלין באורים

הנהות הב"ח

(ל) רש"י ל"ה ה"ק האי קרא לחלו': (כ) ד"ה כנור לפונית הס"ד ואחר כך לריך להיות ד״ה אין הקומץ משביע את הארי מל' מלא קומצו מלא כף מחציר אינו משביע את הארי. פ״א קומץ לשון ונהי בעינינו י"ל מחגב אחד אינו שבע ארי הס"ד ולח"כ מ"ה ואין

מוסף רש"י

עד חצות לילה הי׳ עוסק עד הצרות לילו היי עוסק בדברי תורה. ולדכרי הסומר שלש משמרות הוי לילה, היה דוד עומד ממטחו בשליש הלילה דוד עומד ממטחו בשליש הלילה הראשונה ועוסק בתורה עד חלות כמו שנאמר לשיח באמרתך, מסת כנה שנטונה כשים כתונה כן, ומחלות ולהלן עוסק בשירות ומשבחות, כמ"ש חלות לילה אקום (תהלים קיט קמח). ואמר כחצות. שמשמע סמוך לו, או לפניו או לאחריו (שמות יא ם. כנור היה תלוי למעלה מטתר. נקב שלו כלפי לפון דקי"ל ארבע רוחות מנשבות בכל יום, מזרחית בבקר ורוח בכל יזם, מוניחים בכוך ורום דרומית בחלי היום ומערבית בתחילת לילה ולפונית בחלי לילה, כמהלך חמה שמהלכת ממזרח לדרום ומדרום למערב וממערב ללפון, ומניא ביבמות (עב.) כל אותן ארבעים שנה שהיו דמדבר אע"פ שמופין היו ולא נשבה להם רוח לפונים רוח לפונית בחלי הלילה, אלמא חצות לילה עת נשיבתה לעולם. ופעמים שהיא מנשבת אף ביום. ופילה כוח נוחה ויפה לבריות והיום מאיר בה (סנהדרין שו.). הקומץ. פרנסה מועטת (שם. יעי' הוספה ברש"י בהגהות הב"ו באן). ואין הבור מתמלא מחוליתו. עוקר חוליא מבור עמוק וחור והשליכה למוכו אינו מתמלא בכך, כלומר אין סיפק בידינו לפרנס עניים שבתוכנו

רב ניםים גאוו

(חנהדרין שם).

ליגע בכלום דבר מקדשי ליגע בכלום דבר מקדשי . המזבח עד שיביא הכפרה שהוא מתחייב בה וכן אם נכנס כרת אם היה מזיד ואם היה שוגג בחטאת כדתנא בתוספ׳ שהגג בהוטאה כדונה בחוספי (כלים פרק אי) כל הטמאין שנכנסו משערי ניקנור ולפנים אפי׳ מחוסרי כפרה חייבין על זדונן כרת ועל שגתן חטאת

ובמשנה בתחלת טהרות (כלים פרק א' משנה ח') עזרת ישראל מקודשת ממנה שאין מחוסר כפורים נכנס לשם וחייבין עליה חטאת ובספרי (פרשת נשא) מפורש מפתח עזרה ולפנים מחנה שכינה דהיינו עזרת ישראל ותניא בספרי ל)טמא יהיה לרבות את הטבול יום עדר טומאתו בו לרבות מחוסר כפרה ואיתא בנזירות בפרק ג' מינין (דף מה מכות דף ה) ולאחר שיכיא כפרתו ויקייננה הכהן כראוי וכהלכה ויכפר עליו כבר גמרה לה טהרתו והותר לו לוכל בקדשי מזבח ולהכנס למחנה שכינה והיינו מעזרת ישראל ולפנים וכדאמר הכתוב (ויקוא יב) וכפר עליה הכהן וטהרה וכבר אמרו חכמים כי הוא חייב טבילה לאחר שמקריב כפרתו ואז הא מותר לוכל בקדשי מזבח כדתנן בפרק חומר בקודש (חגיגה דף כא) אונן ומחוסר כפורים צריכין טבילה לקודש אבל לא יהא מותר לוכל בקדשי מובה כרמון בפרק חומה בקודש (חוציה זף כא) אונן ומחוסר כפורים צרכין סבילה יקלדש אבל לא להרומה ואחמיון, במכה צרכין סבילה ויאלו השמות שהן להרומה ואחמיון, במכה אינים ודע האידוא ווא מסיר למיכל בקודש אצרכונהו רבנן טבילה ויאלו השמות שהן קרויין לטמא כמו שהוסרנו איתנהו מסודרין במשנה בתחלת טהרות (כלים פרק אי משנה ה') מחוסר כפורים אסור בקודש ומותר בתרומה ובמעשר הזור להיות בעל קרי אסור בשלשתן ובמשנת נגעים בפרק "די (משנה ג') כס בגדיו וטבל טהר מלטמא כשרץ והרי הוא טבול יום אוכל ממעשר העריב שמשו אוכל מתרומה ומותר בפרק כל שנה תף לה עיש) אמרינן העריב אין לא העריב לא אמאי הא טהור הוא אלא מעלה הרי נגברר לנו עכשיו מכל אלו הראיות כי התרומה מעלהה למעלה מן המעשר והיא למטה היינו מתרי היינו מהור היינו מהור היינו מותר "בישור היינו מותר להיינו מיום "בישור היינו מרוב" במותר היינו מרוב "היינו מרוב" במשר היינו מרוב "בישור היינו מרוב" במשר היינו מרוב "בישור היינו מרוב" במותר היינו מרוב "בישור היינו מרוב" במותר היינו מרוב "בישור היינו מרוב" במותר היינו מרוב "בישור היינו מרוב" בישור היינו מרוב "בישור היינו מרוב" במשר היינו מרוב היינו מרוב היינו מרוב "בישור היינו מרוב" בישור היינו מרוב היינו מרוב היינו מרוב היינו מרוב" בישור היינו מרוב היינו מרוב היינו מרוב" במותר היינו מרוב מז הקדשים וכי זה שאמר הכתוב ובא השמש וטהר על השמש הוא חוזר ולא על האדם הטמא כלומר שיתפנו פני הרקיע מן הקרשים וכי זה שאמר הכתוב ובא השמש וסחר על השמש הוא חזור ולא על האדם הסמא כלומר שיתפנו פני הוקיע. מאורו של יום ויראו העכוכבים אותה העת היא תחלת הלילה זהו עת שנתחייבנו בו בקריית שמע של ערבית וכל מי שקרא קריאת שמע קודם זה הע הא יצא ידי חובתו כדגרסי בנמי דבני מערכא (הלכה אי) הני הקורא את שמע קודם לכן לא יצא ידי חובתו. חלוקתם של ר' יהודה ור' יוסי בבין השמשות שנויה היא בהא ברייתא דפרק במה מדליקין (דף לד) תנו רבנן בין השמשות מן היום ומן הלילה ספק כולו מן היום ספק כולו מן הלילה ומטילין אותו לחומרי שני ימים איזהו בין השמשות

ותומים. אם יצליתו: ה"ג מאי קרא ואחרי

אחיתופל בניהו בן יהוידע ואביתר ושר

נבא למלך יואב אחיתופל זה יועץ:

בניהו

בניהו

א) בספרי פ' חקת שלפנינו ליתא להאי לישנא.